

Ajuntament
de Barcelona

**Informe sobre el rol de Barcelona a
l'Associació Internacional de Ciutats Educadores i
Estat de la Qüestió
XIII Congrés Internacional de Ciutats Educadores
Barcelona, novembre 2014**

B
BC
BN

1. Informe sobre el rol de Barcelona a l'Associació Internacional de Ciutats Educadores

La ciutat de Barcelona com a ciutat cosmopolita, solidària, inquieta i innovadora és un referent en tant que espai educatiu que ofereix oportunitats a tothom, i que posa totes les infraestructures municipals al servei de l'educació integral de les persones. La nostra ciutat, en tant que ciutat oberta i connectada, dialoga, aprèn i comparteix coneixements i la seva manera de fer amb d'altres ciutats del món.

L'Associació Internacional de Ciutats Educadores (AICE) impulsada per l'Ajuntament de Barcelona, en tant que estructura permanent d'intercanvi i la col·laboració entre les ciutats compromeses amb l'acompliment dels principis de la Carta de Ciutats Educadores (Declaració de Barcelona) n'és una expressió.

L'Associació neix amb una voluntat internacional i de solidaritat entre les ciutats, amb el convenciment que les ciutats aprenen les unes de les altres. Per a l'intercanvi d'experiències educadores i bones pràctiques s'organitzen seminaris i congressos internacionals, i es col·labora en projectes conjunts.

L'Ajuntament de Barcelona és responsable de la Presidència i la Secretaria de l'AICE des de la seva creació, compromís que es manté i reforça en la present legislatura.

Els òrgans de govern de l'Associació són:

L'Assemblea General o òrgan principal. Els seus membres són els representants de totes les ciutats associades. Actualment en formen part **456 ciutats de 36 països**.

Es reuneix un cop a l'any. La propera reunió tindrà lloc a Rosario (Argentina), al març de 2014.

Entre les seves múltiples funcions hi ha l'elecció dels membres del Comitè Executiu, l'aprovació del Pla d'Acció i la memòria d'activitats, la ratificació de les adhesions i baixes, la fixació de quotes i l'aprovació de la despesa.

El Comitè Executiu o òrgan de direcció, gestió i representació. Integrat per un nombre de membres que no pot ser inferior a 11 ni superior a 15. Avui, en formen part: Barcelona (Presidència i Secretariat), Changwon, Granollers, Katowice, Guadalajara (Mèxic), Lisboa, Lokossa, Lomé, Lió, Rennes (Tresoreria), Rosario (Vicepresidència), São Paulo, Tampere i Torí.

Es reuneix un o dos cops l'any. La propera reunió tindrà lloc a Barcelona al novembre de 2013.

El Secretariat està ubicat al carrer d'Avinyó 15, planta 4, i és responsable de dur a terme les tasques que se'n deriven de la gestió quotidiana de l'Associació així com de l'execució dels acords de l'Assemblea General i del Comitè Executiu, l'elaboració de propostes als òrgans de govern, de donar suport a les xarxes territorials de promoure el diàleg i l'aprenentatge mutu entre ciutats membres i de l'impuls accions de formació amb vista a enfortir les administracions locals.

Xarxes:

Per donar un millor servei a les ciutats, l'AICE s'organitza en diverses Xarxes Territorials i Delegacions. Aquestes xarxes de l'AICE treballen en estreta relació amb el Comitè Executiu i el Secretariat en el desenvolupament del Pla d'Acció (en un territori determinat). La seva activitat es centra principalment en l'organització de trobades i congressos, la creació de grups temàtics, l'elaboració de publicacions, i altres elements de comunicació i d'acció, a més de l'oferta de formació.

Actualment l'Associació compta amb 6 xarxes territorials les quals agrupen les ciutats membres de l'AICE d'un determinat país (Espanya, França, Itàlia, Portugal, Brasil i Mèxic), i 3 d'abast regional, una a Rosario (Argentina) -que dona servei a les ciutats llatinoamericanes- una altra a Katowice (Polònia), que centra la seva actuació en les ciutats d'Europa Central i una tercera per la regió Asia-Pacífic, amb seu a Changwon (Rep. de Corea).

Accions en curs:

Extensió:

Des del Secretariat de l'Associació es duen a terme iniciatives per a la captació de nous membres. El seguiment dels contactes establerts en el marc del XII Congrés Internacional, les trobades de les diverses Xarxes i la participació en les activitats proposades per organismes amb objectius afins, van permetre captar 40 noves ciutats de 12 països. Durant els 5 primers mesos de 2013 s'han incorporat 16 noves ciutats de 5 països.

Cal destacar que el creixement durant aquest període ha estat moderat, donat que també s'han produït baixes, però constant.

Congrés Internacional de Ciutats Educadores.

L'Associació organitza un Congrés Internacional cada 2 anys.

Tot i que des de l'Associació es promouen intercanvis entre diverses ciutats del món mitjançant els avantges que ofereixen les tecnologies de la societat de la informació, aquestes trobades presencials s'han demostrat de gran interès i utilitat, tant per a les ciutats membres com per a aquelles en puguin esdevenir.

XIII Congrés Internacional de Ciutats Educadores:

En fase de preparació.

Títol: *"Una Ciutat Educadora és una ciutat que inclou"*.

Lloc: Barcelona

Dates: 13-16 de novembre de 2014.

El Congrés combinarà les ponències magistrals amb presentacions de bones pràctiques de les ciutats, taules rodones, visites a experiències de la ciutat de Barcelona i un espai d'exposició.

Barcelona, ha constituït un equip de treball integrat per 4 persones, les quals compten amb el suport d'un Comitè Organitzador (integrat per representants de diverses àrees municipals) i un Comitè Científic (integrat per personalitats de renom del món acadèmic), amb el que el Secretariat de l'AICE treballa en estreta col·laboració. Des de les diverses xarxes territorials de l'Associació fan tasques de difusió del Congrés.

Preparació de Trobades/reunions de les diverses xarxes.

Xara Brasil: Trobada Nacional, Sorocaba, 19 de juny de 2013

Xarxa Portuguesa: Trobada Nacional, Torres Vedras, 5-6 juliol de 2013.

Xarxa Francesa: Assemblea a Montpeller, 5-6 juliol de 2013.

Xarxa Asiàtica: 5^aTrobada Suncheon 26-27 de setembre de 2013.

Xarxa de Ciutats Educadores de l'Estat Espanyol (RECE) XI Trobada a Gandia, 16-18 d'octubre de 2013.

Delegació per Amèrica Llatina: Primera Trobada Llatinoamericana de Ciutats Educadores (Rosario, 3-5 setembre 2013).

Formació “Ciutat Educadora i Governança Local”.

L'AICE ofereix seminaris de formació adreçats a polítics i tècnics locals i representants d'organitzacions i/o entitats de la societat civil. Al 2012, es van dur a terme sessions de formació a Paysandú (Uruguai), Morón i Rosario (Argentina). Al 2013 s'han fet a Lisboa (Portugal) i Praia (Cap Verd). Per aquesta activitat es compta amb el suport de l'Agència Espanyola de Cooperació.

Exposició itinerant “Ciutats Educadores. Accions Locals, Valors Globals”.

Es tracta d'un eina de comunicació que l'AICE posa a disposició dels seus membres amb l'objectiu de fer palès el potencial educatiu de les ciutats; donar a conèixer el compromís d'aquestes amb l'educació, en un sentit ampli; establir noves formes de cooperació entre les ciutats i fer públic el compromís d'aquestes ciutats amb l'educació.

L'any 2012 es van dissenyar nous materials expositius els quals s'han fet arribar, amb el suport de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional a Paysandú (Uruguai), Rosario (Argentina), Lisboa (Portugal), Praia (Cap Verd) i Gandia (Espanya). Properament (19 de juny) es mostrarà a Sorocaba (Brasil).

Banc Internacional de Documents de Ciutats Educadores (BIDCE).

Es tracta d'una base de dades amb dos apartats: Un que conté documents o publicacions que donen suport al concepte de Ciutat Educadora, on es poden consultar les publicacions de l'AICE, conferències, etc. I un altre que conté informació sobre més de 1000 experiències de ciutats adherides d'arreu del món, en els tres idiomes oficials de l'Associació. El BIDCE es pot consultar lliurement al portal de l'AICE, www.edcities.org. Paral·lelament, des de el Secretariat es donar a conèixer periòdicament bones pràctiques de les ciutats membres en el format d' "Experiències Destacades" o mitjançant altres publicacions com ara els monogràfics i els butlletins.

Comunicació.

El Secretariat es conscient que tan important és fer activitats com donar a conèixer el que es fa. En aquest sentit l'any 2012 es van iniciar els treballs de conceptualització i disseny d'un nou portal, més intuïtiu i auto-gestionable. Actualment, s'està treballant en la definició de continguts de les diverses versions lingüístiques.

Butlletí informatiu

Publicació concebuda com a eina de participació, comunicació i d'intercanvi. Conté entrevistes amb alcaldes, exemples de bones pràctiques, informació sobre les activitats de les xarxes i de les ciutats adherides. (Editat el nº15 al gener 2013 i el nº16 està en curs)

Monogràfic

L'objectiu d'aquesta col·lecció és contribuir a la reflexió i debat sobre la ciutat com a agent educador, des de diversos àmbits. A finals de l'any 2012 es va editar en nº4 sobre Ciutat, Medi Ambient i Educació, en anglès, castellà i francès. La versió catalana està en fase de maquetació.

La publicació està estructurada en tres parts. Mitjançant entrevistes realitzades a polítics destacats i representants d'organitzacions mediambientals es reflexiona sobre l'impacte del desenvolupament de les ciutats en el medi ambient i de les possibles mesures a aplicar, l'evolució de les polítiques locals en matèria de sostenibilitat i de les estratègies per a la millora de la qualitat de vida a les ciutats així el paper de la ciutadania en la lluita contra el canvi climàtic i la necessitat de construir ciutats eco-intel·ligents, que facin possible l'adopció d'un model econòmic urbà i verd.

Finalment, es presenten experiències de les ciutats de: Munich, Sorocaba, Barcelona, Vila Real i Changwon, en matèria d'assessorament i sensibilització a la ciutadania, conservació de la biodiversitat, promoció del creixement verd i aplicació de l'Agenda 21 a les escoles.

Altres

A banda de les actuacions descrites, el Secretariat acompanya i assessora les ciutats membre en l'aplicació dels principis de la Carta de Ciutats Educadores i col·labora amb diverses organitzacions internacionals amb objectius afins o complementaris als de l'AICE. També s'atén i coordinen les demandes de visites d'estudi a experiències de la

ciutat de Barcelona i s'estableix contacte amb les diverses àrees i direccions municipals per tal de donar a conèixer arreu del món les polítiques i iniciatives que es fan a Barcelona, en el marc de la Carta de Ciutats Educadores.

2. Estat de la Qüestió XIII Congrés Internacional de Ciutats Educadores Barcelona, novembre 2014

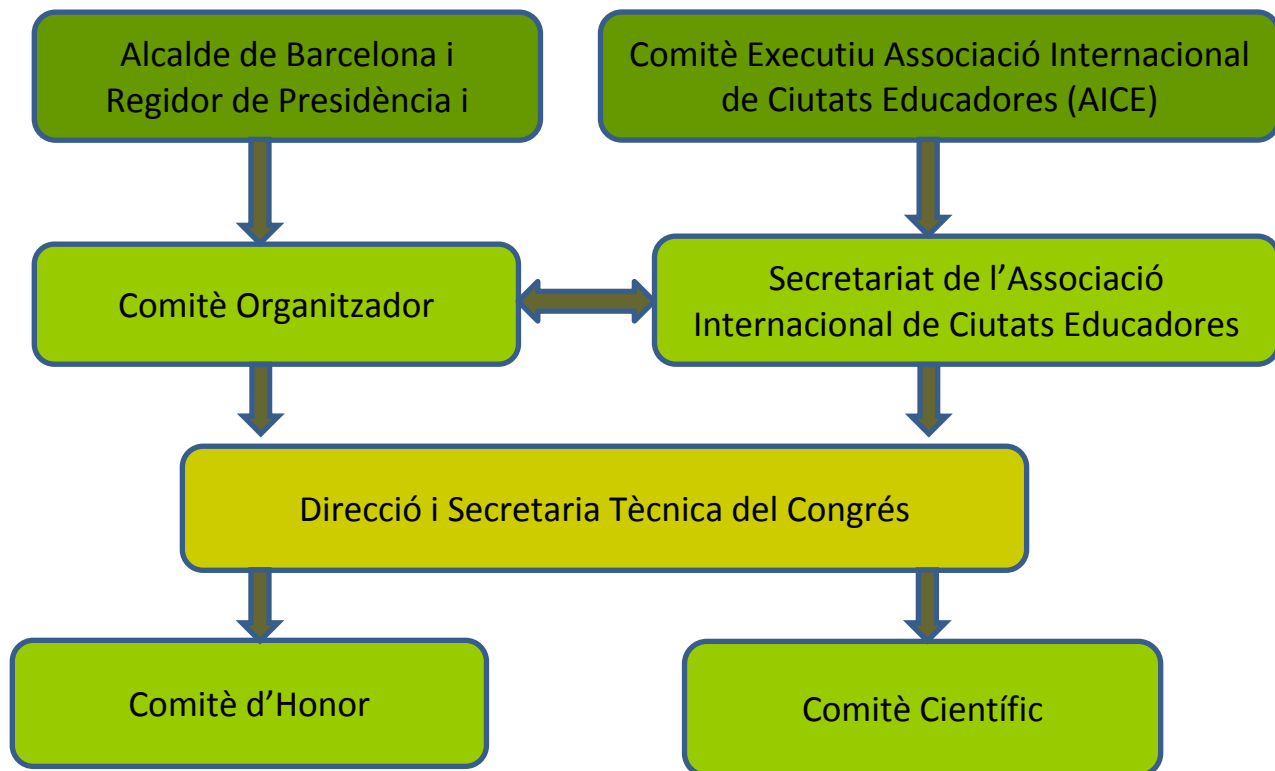
El XIII Congrés Internacional de Ciutats Educadores, sota el lema “Una ciutat educadora és una ciutat que inclou”, tindrà lloc entre els dies 13 i 16 de novembre de 2014, al Palau de Congressos de la Fira de Barcelona.

Durant aquests dies, la ciutat acollirà més de 1200 participants de ciutats de tot el món que presentaran projectes i compartiran experiències. El perfil de congressistes a qui va dirigit és d'alcaldes, regidors, directius, tècnics de diferents àrees, docents de tots els nivells educatius, membres d'associacions, etc. de totes les ciutats del món i en especial les ciutats educadores.

L'any 1990 Barcelona va impulsar la proposta de ciutat educadora, un projecte que actualment és compartit per les més de 450 ciutats de 36 països que formen part de l'Associació Internacional de Ciutats Educadores – AICE.

Amb la finalitat d'impulsar el XIII Congrés Internacional de Ciutats Educadores el 2014, es va aprovar el següent organigrama i s'han desenvolupat els treballs següents, que es descriuen més avall.

Hi ha dos pilars en els que pivota l'organització del congrés, un és el comitè organitzador i l'altre el comitè científic.

El **comitè organitzador**, compostat per diferents àrees de l'Ajuntament de Barcelona, liderat per la Regidoria de Presidència i Territori, i amb la col·laboració del Consorci d'Educació de Barcelona i la Secretaria de l'Associació Internacional de Ciutats Educadores (AICE). La implicació d'aquestes àrees assegura una bona organització del Congrés. El comitè s'ha reunit en les següents dates i amb els principals acords:

3 d'Octubre de 2012 – Creació de la Direcció del Congrés de Ciutats Educadores, presentació dels eixos temàtics del congrés i propostes pels components del comitè científic. S'aprova que el congrés es farà a la fira de Barcelona del 13 al 16 de novembre de 2014.

7 de novembre de 2012 – Definició dels membres del comitè organitzador i revisió de la seva composició. Diferents informacions de gestions que s'han fet amb altres institucions: Diputació de Barcelona, Universitats, etc..., així com proposta de director o directores del comitè científic.

30 de gener de 2013 – Es presenten com a codirectors del comitè científic, els Drs. Àngel Castiñeira (d'ESADE) i Miquel Martínez (Universitat de Barcelona). Es presenta la campanya de comunicació impulsada per la Direcció de Comunicació, així com el logo del congrés, que s'aprova per unanimitat. S'esmenta la importància que té l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva en relació al tema del congrés. Es valora la importància que tindrà l'apartat *off congress* o activitats relacionades amb el congrés.

13 de març de 2013 – Presentació dels primers treballs del comitè científic i, concretament, es presenten els eixos del congrés en els que es dona un espai de discussió. Es presenta l'estructura dels continguts del programa del congrés. Es presenta també la web. Es continua posant de manifest la importància de nodrir les activitats *off congress*.

24 d'abril de 2013 – S'informa de la reunió del comitè executiu de l'AICE a Katowice (Polònia) on s'aproven, amb algunes esmenes, els eixos del congrés així com l'estructura d'aquest. En aquesta sessió es fa una llarga discussió a partir de les esmenes que ha presentat el comitè executiu, la secretaria de l'AICE, el comitè organitzador i la mateixa Regidoria de Presidència i Territori. En aquesta sessió comencen a concretar-se les primeres activitats *off congress* definitives. Per més informació veure la web www.bcn.cat/iaec2014 També es recorda que el 2 de maig a les 11:30 hi haurà la roda de premsa. S'aproven les quotes, els terminis d'inscripció i el termini de presentació d'experiències.

5 de juny de 2013 – Es valora positivament la roda de premsa de l'alcalde, es presenten els dossiers del congrés i els fulletons en quatre idiomes, així com la novetat d'uns vídeos que es realitzaran per tal d'impulsar el concepte de ciutat educadora (aquests es realitzaran des del Departament de Continguts en Línia). Es comenta que està absolutament acabat els plecs de condicions tècniques pel suport i organització del congrés, per tal que l'empresa adjudicatària pugui començar a primers de gener de 2014. Es recorda que la llista d'activitats relacionades s'està ampliant de forma molt important. S'aprofita per informar de l'11èna trobada nacional de ciutats educadores que tindrà lloc a Gandia del 16 al 18 d'octubre de 2013, que s'aprofitarà per comunicar el XIII congrés internacional de ciutats educadores.

El pròxim comitè està previst pel 26 de Juliol.

El **Comitè Científic**, compost per persones d'especial rellevància en els àmbits acadèmics i professional, té un destacat paper com a ens definidor del contingut del congrés i dels seus eixos principals. També s'encarrega de la proposta del ventall d'experts que intervindrà a les conferències plenàries i farà una acurada selecció de les diferents experiències aportades des de diferents ciutats educadores. Aquest està compost per les següents persones:

NOM	CÀRREC
ANTON, Montserrat	Directora de l'Institut de Ciències de l'Educació UAB
ARMENDANO, Cristina	Coordinadora de Programas de la Organización de Estados Iberoamericanos (OEI)
CAMBRA i GINÉ, Josefina	Degana del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya
CASTIÑEIRA FERNÁNDEZ, Àngel	Professor titular del Departament de Ciències Socials d'ESADE
CARDÚS i ROS, Salvador	Periodista, escriptor i doctor en Ciències Econòmiques
DEL POZO ÁLVAREZ, Joan Manuel	Professor de Filosofia de la Universitat de Girona.
FONT i FONT, Josep Maria	Universitat Ramon Llull / Fundació Pere Tarrés
JOLONCH, Anna	Cap de Recerca Fundació Jaume Bofill
MARTINEZ MARTÍN, Miquel	Professor de Teoria de l'Educació de la Universitat de Barcelona
MORENO GONZÁLEZ, Ramon Maria	Director General Casa Àsia
PÉREZ OLIVA, Milagros	Periodista i professora universitària
ROCA i CASAS, Enric	Professor titular del Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social de la UAB
ROMERO PÉREZ, Clara	Catedràtica de Escuela Universitaria de la Universidad de Sevilla
TORRALBA i ROSSELLÓ, Francesc	Professor universitari a la Ramon Llull de Barcelona

Les sessions del comitè científic es caracteritzen per ser sessions de llarga durada, aproximadament quatre hores, d'intenses discussions i, en conseqüència, enriquidores conclusions.

El comitè s'ha reunit els següents dies i ha pres els següents acords:

10 de desembre de 2012 – Sessió de constitució del comitè científic. Es presenta la composició, els objectius i el calendari de treball.

4 de febrer de 2013 – Es presenta l'estructura del congrés, els continguts i els espais on es realitzarà. S'analitza com es presentaran les experiències. Discussió al voltant dels eixos temàtics i consens.

24 d'abril de 2013 – Aprovació definitiva dels eixos temàtics. Definició de les tasques que s'espera del comitè científic i proposta de ponents per les sessions plenàries, i metodologia per la dinamització dels tallers d'experiències.

11 de juny de 2013 – Concreció del contingut de la conferència inaugural, de cada una de les sessions plenàries del congrés i proposta molt detallada de possibles ponents.

Pròxima reunió el 16 de Juliol.

Comunicació

Es disposa d'una web www.bcn.cat/iaec2014 on es troben tots els continguts del congrés, en especial èmfasi, de les activitats relacionades amb el congrés¹. Aquesta web serà la plataforma de gestió de les experiències, de les inscripcions, dels continguts temàtics, etc...

El 2 de maig es va realitzar una roda de premsa de presentació oficial als mitjans de comunicació al càrrec de l'Alcalde.

S'han realitzat alguns articles a mitjans de comunicació, que aniran a més fins arribar al congrés.

S'ha realitzat un dossier de presentació de tota la informació relacionada amb el Congrés, tant informació pràctica, com continguts, com el programa i l'Associació.

S'han realitzat fulletons a quatre idiomes per difondre la informació pràctica i el contingut del congrés arreu. S'han creat roll-ups per exposar als diferents espais on es comuniqui el congrés.

---

¹ Mostra de les activitats i accions d'inclusió i educació que es realitzen o realitzaran a la nostra ciutat des de l'inici del projecte fins la celebració del congrés, el novembre de 2014.